

רבונו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
21:02	20:16	19:16	
21:06	20:19	19:13	ירושלים
21:04	20:17	19:16	חיפה

שבת שלום ומבורך!
העלון טעון גניזה

אור הפרשה

י"ב ע"י מוסדות אור דוד בראשות הרה"ג דניאל זר שליט"א

י"ב סיון תשע"ח ♦ גיליון 15 ♦ פרשת נשא

הרה"ג דניאל זר שליט"א

ושמן על ראשך אל יחסר

כיצד זכה אדם פשוט לראות את אור השכינה על האנשים...

ברכת כהנים

בפרשתנו אנו קוראים את פסוקי ברכת כהנים. זכות ברכת הכהנים, וההגנה הגדולה שהיא מביאה בכנפיה, הינה זכות כבירה במיוחד שזוכים לה מתפללי בתי הכנסת. אך לא כולם מתפללים בבית הכנסת מדי יום - לכולנו יש נשים וילדים בבית, וגם הם זקוקים וזכאים להגנת ברכת כהנים! גם אותם חשוב מאוד לחסן ולהגן עליהם מכל צרה ופגע רע, הכיצד נוכל לעשות זאת?

אם נכוון עליהם בברכה, אם נכוון בשומענו את ברכת הכהנים גם על מי שאינם בבית הכנסת כרגע - בכך נוכל להעביר אליהם את השפעת הברכה, בכך נוכל להעניק להם מטובה.

וכך חושף רבי אליהו מורינא זי"ע בספרו 'חסד לאלפים', כי כל יהודי השומע ברכת כהנים יכול לכוון גם על בני משפחתו, גם על רעייתו וילדיו, וגם על קרובי משפחתו שבחוץ לארץ - שאינם זוכים לברכת כהנים מדי יום, כפי שנהג השל"ה הקדוש זי"ע לכוון עליהם ולכוללם בשמיעת הברכה!

ובאותו ספר, חושף המחבר מאות סגולות הטמונות בברכת כהנים. מאות סגולות, מאות!!! - בשלושה פסוקים בלבד. מאות סגולות ממתניות לנו, בהישג ידנו, רק לגשת, לכוון, ולקחת אוצר של סגולות יקרות.

הבה נכוון היטב בברכת כהנים, לדלות מאוצרותיה סגולות רבות ככל הניתן, וגם להניס את בני ביתנו וקרובינו בכלל הברכה, למען נזכה כולנו בברכה השמימית הנפלאה!

קטנה על ראשו, ואמר לי למה האור על הראש שלו כ"כ קטן? התפלאתי מאד אמר הרב סגל, מה הוא רואה אורות על אנשים. שאלתי אותו את קורות חייו והוא סיפר, אנחנו ניצולי שואה, זכינו וגידלנו יתומה בת 5 גלמודה, אוד מוצל מאש התופת של השואה הנוראה. התמסרנו לחינוכה וגידולה במסירות נפש, וכשהגיע זמנה להתחתן לא היה לנו כסף להשיא אותה, מכרנו את הדירה שלנו והשאנו אותה ועברנו לגור בשכירות.

אני, הוא מספר לא הייתי יודע לקרוא, הייתי אומר ק"ש בעל פה ומעט תפילות, ועונה אמן יהא שמיה רבה, אהבתי תורה אבל ללמוד תורה אינני יכול כי אני לא יודע לקרוא. והנה בוקר אחד בבית הכנסת ניגש אלי יהודי זקן, ושואל אותי אם ארצה ללמוד תורה, אמרתי לו ודאי הייתי רוצה אך איני יודע לקרוא. אמר לי אותו יהודי, אלמד אותך אני. אחזתני התרגשות, לימד אותי אלף בית, חומש ומשנה וגמרא, חמש שנים למדתי, עד שיום אחד אמרתי לעצמי האיש הזה מלמד אותי כבר חמש שנים, לא שילמתי לו פרוטה. למחרת באתי ואמרתי לו אני רוצה לשלם לך, הוא סרב, התווכח ולא הסכים. לאחר ויכוחים אמר לי יודע אתה מי אני, **אני אליהו הנביא! בזכות המעשה הטוב במסירות נפש שעשית עם היתומה, שמכרת ביתך כדי לחתנה זכית לך.**

ובשמים נעשה רעש גדול מזה, והחליטו לשלוח אותי ללמדך תורה. ומאז אני רואה על כל אדם את האור שעליו, סיים האיש ואמר, אני חשבתי לתומי שכל מי שלומד תורה רואה את זה אני מבין ממך שזה רק בזכות אליהו הנביא!! עד כאן סיפר הרב סגל לצוק"ל. אלו הם ממש דברי הזה"ק שיזוהר שלא להפסיק מד"ת, כדי שהשכינה תהיה על ראשו יותר ויותר. והוא חשב שכל אחד שלומד תורה רואה את האור הזה... אם אתה חושב על קדושה - כולך קדושה, ואם חלילה חושב רע - כולו טמא מכך רגל ועד ראש. ורץ לתורה הקדושה, תקדש את עצמך עוד ועוד. שזנכה לקדש את עצמינו ולהרגיש את אור הקדושה.

מתוך דרשתו השבועית של הרב דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

אומר שלמה המלך במשלי: "בכל יום יהיו בגדיך לבנים ושמן על ראשך אל יחסר". שואל הזהור הקדוש מה הפירוש שמן על ראשך וגו'?! אומר הזה"ק נר הדולק הרי חייב שמן, בלי שמן אינו דולק. התורה נמשלה לשמן. השכינה שעל ראש האדם, במה מאירה על האדם? במצוות ובלמוד תורה שאדם לומד, **ואין בעולם מצוה המושכת על האדם שכונה כמו לימוד התורה!** ת"ת שקול כנגד כל המצוות (ירוש' פאה) ואין לתאר את גודל השראת השכינה שיש על מי שלומד תורה. אומר הזה"ק "ושמן על ראשך אל יחסר" אומר שלמה המלך ע"ה, תהרהר תמיד בדברי תורה, כדי שאור השכינה שבראש יגדל ויגדל ולא יפסק. שתמיד יהיה שקוע בלימוד, מחשבותיו יהיו תמיד קדושות. וזהו החכם עיניו בראשו, המבט של הצדיק הוא כל הזמן על הראש שלו, הוא תמיד דואג שכל הזמן יהיה שראשו ירהר בתורה, גם כשהולך בדרך הוא דואג לקושיא טובה, רעיון יפה, שתמיד יהיה שקוע בלימוד, כדי שהשכינה שבראשו לא תפסיק אלא להפך תגדל עוד ועוד. אדם שמקדש את העינים מקדש את כל הגוף! ויש עליו השראת שכונה נוראה. התפילה שלו אחרת, ולימוד התורה שלו אחרת ואם לאו השכינה בורחת ממנו.

יש אחד שכונה שורה עליו הרבה, כמו נר דולק, ויש שחלילה רוח הטומאה על ראשו. ואין בוערת השכינה באדם, לפי התורה, שמן על ראשך אל יחסר כדי שהשכינה תוכל לבעור על ראשך, כמה שיש בך יותר תורה השכינה תשרה עליך יותר!!

שמעו מעשה נורא על השכינה השורה על האדם. לפני כארבעים שנה היה בירושלים עלון "קול השבת" ע"י הרב ראובן ברטוב ז"ל שיוצא פעמיים בשנה, בסוכות ובפסח. כל העלון רק ד"ת ומוסר, ושם הביא את הסיפור ששמע מהרב המקובל רבי יהודה זרחיה סגל לצוק"ל רבה של קרית שלום בת"א מצדיקי הדור וכמלאך אלוקים היה. ומספר מה ששמע מפיו עצמו. פעם הייתי בתחנת המרכזית בת"א, עמדתי עם איש זקן שהכרתיו ודיברתי עימו, והצביע לי על אחד וכיפה

רגע חושבים
4 עמוד

פינת ההלכה
3 עמוד

פרשת השבוע
3 עמוד

סיפור לשבת
2 עמוד

סיפור לשבת

הרב אשר קופלסקי

סגולה עצומה להגנה אמיתית

כיצד הצליח ר' פנחס להנצל מהתביעה המשפטית...

המכתב שמצא ר' פנחס בבוקרו של יום בתיבת הדואר, החסיר מלבו פעימה עוד לפני שפתח אותו. על המעטפה התנוסס לוגו בית המשפט המחוזי בעירו, ועצם הימצאות מכתב עם לוגו כזה - לא בישרה לו טובות...

הוא עלה הביתה, התיישב, ופתח את המעטפה. הוא החל לרוץ על פני השורות, ופניו החווירו כסיד. 12 עמודים של כתב תביעה מנומק, בנוגע למישהו שטוען שהוא חתם ערבות צד ג' עבור מישהו אחר. עורכי הדין שהגישו את התביעה עשו עבודת מחקר מאומצת, טענו שבהכרח זה כתב ידו החתום על המסמך, ולכן הוא נתבע במיליוני שקלים, באמצע יום בהיר, באמצע החיים.

רעייתו הבחינה בסבר פניו המלבין בהדרגה, וחשה להגיש לו כוס מים. הוא כלל לא שתה, לא הצליח לפתוח את שפתיו מעוצמת ההלם. הוא זכר כי היתה לו בעבר הרחוק מערכת יחסים עם אותו פלוני שנתבע, אך לא זכר את הפרטים לאשורם. כך או כך, את הערבות - ככל הזכור לו - לא חתם, ובוודאי שלא התכוון להיות ערב למיליוני שקלים - סכום אותו מעולם לא החזיק בין כפות ידיו...

בשעות הבאות, הסתובב ר' פנחס כסהרורי, כשמוחו ולבו אינם עמו. תחושה פנימית חזקה אמרה לו שהסתבך בדרך ללא מוצא. הוא כלל לא נחשב כאיש עסקים אמיד או קרוב לזה, מעודו הוא עמל לפרנסתו ותו לא. מהיכן נפלה עליו תביעה של מיליונים!?

מיהר ר' פנחס לשאול את רבו, לברר כיצד יוכל להינצל מהתביעה הנוראה שנפלה עליו ללא כל סיבה. בשעת ערב מאוחרת עלה לביתו של הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א, וסיפר את כל הקורות אותו: על חייו שהתנהלו בשלווה, על התביעה המפתיעה שהתגלגלה עליו משום מקום, ועל היותו אובד עצות ועשתונות לנוכח ההתפתחויות, כשאינו יודע מה לעשות...

רבי חיים האזין לו בקשב, וכהרף עין פסק בשתי מילים: 'ברכת כהנים!'

לר' פנחס זה הספיק, המסר היה חד וברור. רבי חיים קובע, כי ההגנה הטובה עבורו, הדרך הרוחנית להינצל מהגזירה שנכפתה עליו - היא ברכת כהנים!

לא אחר ר' פנחס לקיים את ההוראה, ובהידור רב. מדי בוקר בבוקר, תוכלו לראות את ר' פנחס מדלג בין המניינים, אוסף לחיקו עוד ועוד ברכות כהנים. לפני שהוא יוצא לעבודתו מדי יום, הוא מחסן את עצמו בברכות כהנים רבות ככל שיוכל, בכולן הוא עומד ומאזין בקשב רב, מכוון בכל מילה, ומקווה לטוב...

12 שנים חלפו מאז מכתב התביעה הראשוני, ועדיין לא נרשמה כל התקדמות בתיק. פה התובע ביקש דחיה, כאן יצא בית המשפט

לפגרה, ושוב הסתכסכו עורכי הדין בינם לבין עצמם. התביעה עודה מתגלגלת הלך ושוב, אך בשנים עשרה השנים שחלפו - לא התקיים ולו דיון אחד, לא נרשמה כל התקדמות לרעתו של ר' פנחס!

ועד היום, מוסיף ר' פנחס להקפיד על החיסון היומי, אינו מפספס אף יום ברכת כהנים, ומשתדל לשומעה כמה פעמים, בעיניים עצומות, בכוונה רצינית, בדבקות לוחטת. הוא לא מוותר על ברכת כהנים, והברכה האלוקית - מוסיפה ללוותו ולהגן עליו מדי יום ביומו, כשכל יום הוא מתבשר על דחיה נוספת בתהליך, המקרבת את קץ התיק ולו בשל הדחיות החוזרות ונשנות!

וסיפור זה, אותו שמענו מר' פנחס בעצמו, הוא 'נס משפטי' שעודו מתחולל, כל יום, כל שבוע, וכל חודש. ברכת כהנים מגינה עליו, שומרת על ר' פנחס מהתביעה. הוא שומע את ברכת הכהנים ומכוון אליה, והקדוש ברוך הוא מקיים הבטחתו 'ואני אברכם', ומגן עליו מפני התביעה המאיימת...

כי הכח הזה טמון בברכת הכהנים, כפי שמגלה מדרש 'לקח טוב', שבברכת 'וישם לך שלום' טמונה הבטחה משמעותית: שאפילו אויבי האדם ישלימו עמו. מדהים! שלוש מילים בלבד, והן כוללות הבטחה לשלום אמת אפילו עם האויבים!

כמה כדאי ללמוד מסיפור זה, המעורר התפעלות מעוצמתה של ברכת כהנים. הרי כמה כסף, זמן ומשאבים, משקיעים אנשים כדי להתמגן מפני תביעה משפטית. כמה שעות של התייעצויות עם עורכי דין, מרדפים והתרוצצויות, הכל כדי להיות מוגן מסכסוך מתמשך, להסדיר את יחסי השותפויות, לדאוג לחיות בשלום ובאחוה.

ברכת כהנים מבטיחה זאת, מבטיחה. היא מנטרלת את התביעה, מבטלת את האיום, דואגת לחיי שלום ושלווה עם הקרובים לנו ועם אויבינו, עם החולקים עלינו וגם עם מי שקמים עלינו להזיקנו. זו עוצמה של הגנה שמימית מול כל צרה וצוקה, חיסון רב עוצמה נגד כל צרה משפטית או רפואית, בעיה עם ילד, או גזירה שניחתה עלינו.

כמה כדאי להיכנס תחת המטריה של 'ברכת כהנים', ולהישאר מוגן מכל פגע רע! הבה נאמץ את הברכה האהובה הזו, הבה נכוון בה כהלכה, נוודא מדי יום שדאגנו לשמוע אותה, להיעזר בהגנתה. כך נישאר מחוסנים ובטוחים, ונפתח לנו את כל שערי השפע עד בלי די!

ובדורנו אנו, בשל המצב האמור, אין פלא כי רבים מתאמצים להשיג סגולות ועצות לשמירה ולהגנה רוחנית כגשמית, לפתוח עבורם שערי שמים, להרחיב את השפעת השפע האלוקי, ולזכות לחן וחסד בעיני אלוקים ואדם. נוכל לראות יהודים יוצאים למסעות חובקי עולם, מזילים מהונם אינסוף משאבים, בדרכם לישועה שהם מקווים לה. נוכל לראות אנשים טורחים לילות כימים, כדי להגיע לתקוותם הנכספת.

אך מתברר, שישנה מתנה יוקרתית במיוחד, יומיומית ושגרתית - אך עוצמתית ואדירה. אם נדע לנצלה היטב, אם נדע להכירה כראוי - היא פותחת לנו את שערי השפע, מחברת אותנו למקורות הרווחה. היא מגינה מכל רע, מחסנת מפני כל מוקש, עוטפת אותנו בהגנה שמימית איכותית שמבטיחה את הצלחתנו. ברכת כהנים!

בקושי 2 דקות, שלושה פסוקים קצרים. הכהנים עולים, מברכים מילה במילה, ואנו עונים אמן. לכאורה פעולה פשוטה ושגרתית, אך בפועל - זו פעולה שמזעזעת מוסדות תבל, מעניקה לנו את מיטב ההגנה השמימית ופותחת לנו את כל שערי השפע!

הבה ננצל את המתנה הנפלאה הזו, הבה נתכוון לרגעים הללו, שלא להחמיצם חלילה, להקשיב לכל מילה, לכוון היטב. כך נבטיח לעצמנו את ההגנה השמימית הנפלאה, ונפתח לנו את אוצרות השפע!

פניו החווירו 12 עמודים של כתב תביעה מנומק בנוגע למישהו שטוען שהוא חתם ערבות של מיליוני שקלים

לשמיעת שיעורי הרב אשר קופלסקי בדף היומי בנושאים שונים
חייגו עכשיו לקול הלשון: 073-295 1342

רוצים לחוות שבת מיוחדת של פעם בחיים?

שיבת אור דוד מזמינה אתכם להצטרף
לשבת מלאה רוחניות עם הרב דניאל זר ובחורי הישיבה

לפרטים נוספים חייגו
03-570-12-12
* מתאים לבחורים בגילאי 16-23

ארוחות שף כיד המלך
תכילות מרוממות
חדרים ממוזגים

פרשת נשא

בפרשה נכללה פרשת סוטה ומצאנו בה דבר נפלא שלא נמצא בשום מקום אחר, שהקב"ה מצווה בתורתו למחוק את שמו שנכתב בקדושה כדי לבדוק את האשה הסוטה. והדבר צריך ביאור וכי חסרים לו לקב"ה אמצעים לבדיקת הסוטה, שהרי כל בדיקת הסוטה נעשית באופן של למעלה מגדר הטבע, והיה ביכולת ה' לקבוע מהלך אחר של בדיקה מבלי שיצטרכו להגיע למחיקת השם הקדוש.

בספר 'מעמקים' מביא את דברי המהר"ל שכותב: כי השם יתברך גם כן שמו "שלוש" ולפיכך אמרה תורה שימחה השם על המים לעשות השלוש. כי מחיקת השם הוא בשביל שמו של השם יתברך שהוא "שלוש". ודבר זה מבואר כי זה נקרא שהוא מוחק השם, כדי לקיים השם

מזלזל הוא בכבודו של מקום, בשביל כבוד הבריות להוציא שם שמים עליו, ולמדו מבעז שאמר ה' עמכם, ומן המלאך שאמר לגדעון ה' עמך גבור החיל. ע"כ.

הרי לנו מגודל כוח חכמים שהתירו להשתמש עם שמו יתברך לצורך כבוד הבריות כדי להחזיק את השלוש בין איש לרעהו. ולכאורה הענין טעון ביאור מדוע זה נתיר להשתמש בשמו של הקב"ה בשביל כבוד הבריות, ולמה אין בזה צד של זלזול ח"ו. אכן כשנתבונן בדברים הנ"ל נראה כי שימוש זה בשמו יתברך לצורך השלוש הוא כדרך מחיקת שמו יתברך לצורך השכנת שלום בין איש לאשתו, כי בשני המקרים גם יחד מתגלה שמו יתברך בתוך בני ישראל על ידי שמתאחדים וחיים בשלוש. והדבר נפלא למתבונן שדוקא בועז הוא אשר חידש דבר זה, שכיון שהוא היה אבי שלשלת המלכות לכן נבחר להאיר את אותו גילוי של השם "שלוש" שחל על נפשות ישראל כי תוכן ענין המלכות הוא כאמור הצטרפות היחידים ליחידה אחת בבחינת אחד העם וזה המלך. וזה גופא ענין השלוש בבחינת ה' יברך את עמו בשלוש".

הרב משה דיין שליט"א ראש הכולל "קנין הלכה" ומדריך חתנים בישיבת אור דוד

שהוא שלום. עכ"ד המהר"ל. ומוסיף בביאור הדברים: הנה כל שם משמותיו של הקב"ה מורה על בחינה מסויימת של התגלות. השם "שלוש" של הקב"ה מורה שה' יתברך מתגלה גם באמצעות התאחדות ישראל יחד בשלוש.

ועומק הדבר הוא כי בהיות ה' יתברך המלך על כל אחד ואחד מישראל, הרי זה מחייב שהוא הכוח המאחד את כולם ומצרפם לאחד, שכן זהו מתפקידי המלך לאחד את בני עמו יחד. על דרך הכתוב "אחד העם" ומסביר רש"י שהכוונה למלך. וממילא אחד מאופני גילוי מלכותו יתברך הוא על ידי צירופם של ישראל לבחינה אחידה. והוא שורש לגילוי ענין השלוש. נמצא כי מחיקת השם בסוטה שמטרתה לעשות שלום בין איש לאשתו, הרי היא בחינה של כתיבת השם בתוך בני ישראל. שעל ידי זה מתגלה השם "שלוש" המצרף את כלל ישראל ליחידה אחת. וזה עומק דברי המהר"ל כי מחיקה זו היא לצורך קיום השם.

ובזה יתבאר ענין נוסף בגמ' (ברכות נד) והתקינו שיהא אדם שואל את שלום חברו בשם שנאמר (רות ב) והנה בעז בא מבית לחם ויאמר לקוצרים ה' עמכם ויאמרו לו יברכה ה' ע"כ. ופירש רש"י שיהא אדם שואל לשלוש חבריו בשם - בשמו של הקדוש ברוך הוא, ולא אמרינן

משמע שהיה האר"י הקדוש אוכל בשבת דגים, אולם בספר פרי עץ חיים כתב להדיא שיש לעשות סעודה שלישית בדגים, ולפי זה יש לומר שבביל שבת אכילת הדגים היא רק לתענוג כמו שמוסיפים שאר ירקות, אבל בסעודה שלישית צריך לקבוע סעודה על הדגים.

ובטעם אכילת הדגים המשנה ברורה (בביאור הלכה) הביא בשם התורת חיים שמכיוון ששבת היא דוגמא ליום שכולו טוב לעתיד לבא שהוא כמו שבת, ולכן עושים בשבת כמה דברים שזה כדוגמת לעתיד לבא, כמו לאכול בשר ודגים שזה כנגד שור הבר ולויתן, ומקדשין על היין כנגד היין המשומר בענביו לצדיקים לעתיד לבא.

ויש שנתנו טעם משום שדגים תמיד עיניהם פתוחות, כך ה' יתברך שומר על עם ישראל, וכך גם ביום המנוחה שכל ישראל סביב שולחניהם שומר ה' יתברך על עמו ישראל.

ולכן ראוי ונכון לאכול דגים בשבת, ויש שנהגו לאכול בכל שלוש סעודות שבת, ויש שכתבו שעיקר אכילת הדגים היא לביל שבת, ויש שכתבו שעיקר אכילת הדגים היא בסעודת שחרית, ויש אומרים שעיקר אכילת הדגים לפי האר"י היא בסעודה שלישית, ובכל מקום יעשו כמנהגם.

ומכל מקום אין אכילת הדגים בשבת היא חובה מן הדין אלא רק מנהג, ולכן מי שאינו אוהב טעם הדגים וכל שכן מי שהדגים מזיקים לבריאותו שאינו צריך לאכול דגים, ויקיים מצות עונג שבת בשאר מיני מאכלים.

הרב רועי גנון כותב את מדור ההלכות באתר ההלכות נוספות נכסו לאתרנו: Rabenu.com

ולכך בא האדם ממילא לידי שמחה, אולם בפורים שחל בשבת אמרו לדחות סעודת פורים, משום שפורים צריך לעשות את ימי הפורים במשתה ושמחה, והיינו שעל ידי המשתה יגיע לידי שמחה, ולכך אם אין פורים אין משתה ובלא משתה אין שמחה, ואם חל פורים בשבת אזי אדם כבר מענג את השבת ומגיע לידי השמחה גם ללא שמחת פורים, ולכך לא יוצא ידי חובה בשמחה של מצות השבת ולכן צריך לדחות את הסעודה.

השולחן ערוך (סימן רנ' סעיף ב') כתב "ירבה בבשר ויין ומגדנות כפי יכולתו", וכתב המשנה ברורה שאין חיוב לאכול בשר ולשתות יין, אלא כתב כן השולחן ערוך משום לפי שמן הסתם רוב בני אדם עיקר העונג שלהם זה בבשר ויין ומגדנות, ולכן מעיקר הדין אין חיוב לאכול בשר ולשתות יין בשבת, ומכל מקום מי שאוהב בשר ויין ראוי ונכון אם יש לו אפשרות שיאכל בשר וישתה יין בסעודות שבת כדי לענג את השבת.

מקור הדין לאכילת דגים

מנהג ישראל לאכול דגים בשבת, וכבר בגמרא (שבת דף קיח:): אמרו במה מענג את השבת, ואמר רב יהודה בריה דרב שמואל משמיה דרב בתבשיל תרדין (פירש רש"י תבשיל חשוב) ודגים גדולים, ורב חייא בר רב אשי אמר רב אפילו דבר מועט ולכבוד שבת עשאו הרי זה עונג, ומאי היא ענה רב פפא כסא דהרסנא, (פירש רש"י דגים קטנים מטוגנים בשומן קרביהם ובקמח).

והנה המגן אברהם כתב בשם תיקוני שבת, שיאכל בכל אחת מסעודות שבת דגים, וכתב בכף החיים שאמנם לא נזכר בשער הכוונות להדיא שצריך לאכול דגים, ורק ממה שכתוב בפזמון של ליל שבת "ונגין עם רחשין" אם כן

עונג שבת

כתוב בתורה "וביום שמחתכם ובמועדיכם וכו'", ומכאן שיש חיוב שמחה ביום טוב, אולם לגבי שבת נחלקו בזה הפוסקים, שהנה בתלמוד ירושלמי (מגילה פרק א' הלכה ד') אמרו לענין פורים שחל להיות בשבת שיש לדחות סעודת פורים ולעשותה ביום ראשון, משום שכתוב "לעשות אותם ימי משתה ושמחה" את ששמחתו תלויה בבית דין יצא זה (פורים שחל בשבת) ששמחתו בידי שמים, ומדברי הירושלמי רואים ששבת מיקרי שמחה, אם כן יש חיוב שמחה ביום השבת.

אולם בשו"ת הגאונים כתוב שיש לומר צידוק הדין בשבת, משום שדווקא במועדים כתוב "וביום שמחתכם ובמועדיכם וכו'" וכן אומרים בימים טובים הלל לכך אין אומרים בהם צידוק הדין, אבל שבת שכתוב בה "עונג" ולא כתוב בו שמחה לכך אומרים בהם צידוק הדין.

ובשו"ת האלף לך שלמה (לרבי שלמה קלוגר) כתב לומר שאין מחלוקת ולעולם אין חיוב שמחה בשבת, ומה שאמרו במגילה לדחות את סעודת פורים משום ששבת יש בו שמחה בידי שמים, הכוונה משום שבשבת יש מצוה לענג את השבת כמו שכתוב "וקראת לשבת עונג" אזי בלאו הכי מחויב אדם לענג את השבת במאכל ובשתיה

במבט מקומי כי עם במבט עולמי, אותם עשרת הדיברות הם העוגן לכל המוסר והצדק העולמי, ועליהן בנויות כל הדתות האחרות. במעמד הזה קבע הבורא הנצחי שעם ישראל הוא עם הנצח, ועל אף הסכנות, האסונות, הפגיעות וניסיונות ההשמדה ממשיך להתקיים ולהוסיף את אור המוסר והצדק.

סיפור מרתק שכותב פרופסור ויקטור פרנקל, יהודי מוינה ניצול שואה, ומגדולי הפסיכולוגים במאה הקודמת:

זמן קצר לפני שהצטרפה ארצות-הברית למלחמת-העולם השנייה הוזמנתי מטעם השגרירות האמריקנית בווינה לבוא ולקבל את אשרת ההגירה שלי. באותו זמן התגוררנו אני והורי הקשישים בווינה. הם כמובן ציפו ממני שאקח את האשרה שלי ואמרה להגר ולברוח מהמלחמה האיומה. אולם ברגע האחרון התחלתי מהסס, "האם כך באמת עלי לנהוג? האם אני יכול באמת לעשות דבר כזה?" משום שפתאום הבנתי מה צפוי להורי, כלומר, שבתוך כמה שבועות, הם יישלחו למחנה-ריכוז, או ליתר דיוק, למחנה-השמדה. האם עלי להניח אותם סתם כך לגורלם בווינה? כל עוד אני איתם היה ביכולתי להגן עליהם, בתוקף תפקידי כראש המחלקה לנאורולוגיה בבית-החולים היהודי. אולם אם אסע ישתנה המצב מיד. בעודי שוקל מה הדבר הנכון לעשותו, חשתי שזהו ממין המצבים שאתה מיחל בו לאות משמים.

אחר-כך הלכתי הביתה, והבחנתי בחתיכת שיש על השולחן. שאלתי את אבי איך הגיעה לשם, והוא אמר, "ויקטור, מצאתי אותה הבוקר בבית-הכנסת שהנאצים שרפו". "ולשם מה לקחת אותה?" שאלתי אותו. "משום שהיא שבר של הלוחות שהכילו את עשרת הדיברות". והוא הראה לי איזו אות עברית מוזהבת החרוטה על חתיכת השיש. "חוץ מזה", המשיך, "אם זה מעניין אותך, האות העברית הזאת היא סימן קיצור לדיבר אחד בלבד מעשרת הדיברות". "איזה מהם?" שאלתי בקוצר-רוח, ותשובתו היתה: "בד את אביך ואת אמך למען יאריכון ימין על האדמה..." באותו רגע החלטתי להישאר בווינה עם הורי ולזנוח את עניין האשרה.

ויקטור פרנקל נשאר, ניצל מהמחנות וזכה לחיות כמעט עד גיל 100. עשרת הדיברות והתורה הקדושה, הם סוד ניצחיותו של העם היהודי!

הרב יהודה שמעוני מגיד שיעור בישיבת אור דוד
למגוון הרצאות הרב כנסו לאתרנו: Rabenu.co.il

האודישן היהודי

מעיון בחוות הדעת של היסטוריונים, פילוסופים וחוקרים מבינים שכולם רואים בעם ישראל תופעה לא נורמלית לחלוטין, כ"כ לא נורמלית שעדיין לא נמצא איש מקצוע אחד שיצליח להסבירה. העמים, כמו האדם, הם בני תמותה. האדם סופו למות זה חוק הביולוגיה, העמים והתרבויות סופם לשקוע, זה חוק ההיסטוריה. אך דבר אחד לא משתנה, אינו נעלם, אינו נכחד, הוא ניצב מזדקר לעין, מתעקש לרשום את שמו בכל אחד מדפי ההסטוריה, הוא אינו בן תמותה. זהו העם היהודי.

הסופר הרוסי לב טולסטוי הגדיר את היהודי כ"סמל הנצחיות". הפילוסוף הצרפתי פסקל עמד תמוה על "עובדת קיומו של עם זה", פרידריך ניטשה הגרמני ש"לא אהב" את העם היהודי נאלץ בעל כורחו להודות ש"היהודים – הם ללא ספק הגזע החזק ביותר, היציב ביותר, הטהור ביותר מכל הגזעים האחרים". וכמו שהגדיר הסופר מרק טווין, כולם בני תמותה בעולם מלבד היהודי, אינו מראה סימני שקיעה, לא תשישות, אין האטה בכישוריו וערנותו לא קהה, כל הכוחות הולכים אך הוא נשאר. מהו סוד נצחיותו?

בחג השבועות קראנו על מעמד הר סיני, שבו נותן בורא עולם את לוחות הברית עם עשרת הדיברות לעם ישראל, אותו מעמד יחיד בהיסטוריה, מהווה ציון דרך היסטורי שאחריו שום דבר לא דומה, לא רק

אף אחד לא ידבר על זה!

זהו זה!

הגיע הזמן לומר את כל האמת

הרב דניאל זר

על כל מה שקורה עכשיו

יום רביעי הקרוב

ובכל יום רביעי באופן קבוע

בשעה 21:45
הכניסה חופשית

רחוב המכבים 108 פרדס כץ בני ברק ליד קניון איילון

הרב המקדים הרב יורם סרי שליט"א דיין ומו"צ מודיעין עילית

מקום מסודר לנשים

מועבר בלווין לכל קהילות היהודיות באירופה, באסיה ועוד.